

**METALXMIC
POCKET**

MUSIC RING 2014.
AFTER PARTY BEATMIX.
ES. 130 B i T. ??? ? Hi
PS. COOL ICE. VIP.

[illegible]

TAN RANKIN

ΦΑΚΕΛΟΣ ΡΕΜΠΟΥΣ

ΟΙ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΝΑΝΤΗ ΣΑΚΚΑ

Πρόλογος του συγγραφέα

Το διήγημα «Ξοφλημένος», το πρώτο της συλλογής, είναι μία από τις πιο πρόσφατες ιστορίες που έχω γράψει. Το βάλαμε πρώτο πρώτο γιατί διαδραματίζεται στα μέσα της δεκαετίας του '80, όταν ο Ρέμπους μάθαινε τα κόλπα στο αστυνομικό τμήμα του Σάμερχολ (όπως αφηγούμαι στο μυθιστόρημά μου *Άγιος ή αμαρτωλός*;). Ακολουθούν οι δώδεκα ιστορίες από τη συλλογή μου με τίτλο *A Good Hanging and Other Stories*. Οι ιστορίες αυτές γράφτηκαν με σκοπό να αποτελέσουν ένα ημερολογιακό έτος από τη ζωή του Ρέμπους. Έτσι «Το πλείμπακ» διαδραματίζεται Μάρτιο, το «Μια καλή θηλιά» Αύγουστο (την περίοδο που το Φεστιβάλ του Εδιμβούργου Φριντζ είναι στο αποκορύφωμά του – όπως και ήτανε), και το «Πάει ο παλιός ο χρόνος» διαδραματίζεται Δεκέμβριο. Στη συνέχεια ακολουθεί η νουβέλα «Ο θάνατος δεν είναι το τέλος» (μέρος της οποίας συμπεριέλαβα «πετσοκομμένο» στο μυθιστόρημα *Dead Souls*). Περιλαμβάνονται επίσης δύο ολοκαίνουργιες ιστορίες – «Η επιβάτισσα» και «Ένα πρόβλημα για τρεις μπίρες». Το τελευταίο διήγημα της συλλογής, «Η τελευταία σταγόνα», διαδραματίζεται αμέσως μετά τη συνταξιοδότηση του Ρέμπους στο τέλος του μυθιστορήματος *Τελευταίο τραγούδι για τον Ρέμπους* και το έγραψα για να το διαβάσω σε μια φιλανθρωπική βραδιά που έλαβε χώρα στο Caledonian Brewery στο Εδιμβούργο – όταν φτάσετε στην ιστορία αυτή θα καταλάβετε το γιατί.

Ελπίζω να περάσετε τόσο καλά διαβάζοντας αυτές τις ιστορίες όσο κι εγώ όταν τις έγραφα.

IAN PANKIN

Όλες οι σημειώσεις ανήκουν στη μεταφράστρια του βιβλίου.

«Πιο κρύο και από φιλή της πρώην» ψέλλισε ο επιθεωρητής Στέφαν Γκίλμουρ ενώ σβάρνιζε τα πόδια και έτριβε τα χέρια του.

«Και πού να ξέρω εγώ;» απάντησε ο Ρέμπους.

Τα δικά του χέρια ήταν χωμένα βαθιά στις τσέπες του παλτού του. Τρεις το μεσημέρι, χειμώνας, και τα φώτα στο προαύλιο της φυλακής ήταν ήδη αναμμένα. Ώρες ώρες εμφανίζονταν πρόσωπα ανάμεσα στα κάγκελα των παραθύρων, που τα συνόδευαν περίεργα βλέμματα και χειρονομίες. Ο μηχανικός εκσκαφέας σημείωνε πολύ αργή πρόοδο, ενώ παραδίπλα στεκόντουσαν εργάτες με αξίνες έτοιμοι να αναλάβουν κι εκείνοι με τη σειρά τους.

«Ξεχνάω συνέχεια ότι είσαι ακόμη παντρεμένος» σχολίασε ο Γκίλμουρ. «Για χάρη της κόρης σας, ε;»

Ο Ρέμπους τού έριξε ένα απειλητικό βλέμμα αλλά ο Γκίλμουρ είχε ήδη στρέψει την προσοχή του στον ανώνυμο τάφο. Βρίσκονταν σε μια αχρησιμοποίητη γωνιά των Φυλακών Σόχτον της Αυτού Μεγαλειότητας, κοντά στα τείχη που υψώνονταν κατακόρυφα. Οι φρουροί που τους είχαν φέρει σε αυτό το σημείο εξαφανίστηκαν πάλι γρήγορα στο εσωτερικό των φυλακών. Αντί για νεκροφόρα ο νεκροθάφτης είχε φέρει ένα σκουριασμένο ανοιχτό μπλε φορτηγάκι. Είχε βάλει μέσα ένα φτηνό, απλό φέρετρο, εφόσον κανείς δεν φανταζόταν ότι θα είχε μείνει τίποτε από το παλιό. Ο Τζόζεφ Μπλέι είχε κρεμαστεί είκοσι χρόνια πριν, ούτε σαράντα πέντε μέτρα από το σημείο όπου βρισκόντουσαν τώρα, ένας από τους τελευταίους ανθρώπους που εκτελέστηκαν στη Σκοτία. Ο Ρέμπους είχε δει το

ικρίωμα σε μια προηγούμενη επίσκεψή του στη φυλακή. Τον είχαν μάλιστα πληροφορήσει ότι δούλευε ακόμη κανονικά, σε περίπτωση που επέστρεφε η θανατική ποινή.

Ο εκσκαφέας σκάλισε ξανά, πετώντας αυτή τη φορά και κάποιες μακριές σκληρές ξύλου. Κάποιος από τους εργάτες έκανε νόημα στον οδηγό να σηκώσει το μπράτσο πριν μπει μέσα στην τρύπα συνοδευόμενος –αν και με κάποιον εμφανή δισταγμό– από τον νεότερο συνάδελφό του. Καθώς εκείνοι δούλευαν με τις αξίνες τους αποκαλύφθηκε μεγαλύτερο μέρος από το φέρετρο, ορισμένα κομμάτια του ήταν ακόμη άθικτα. Δεν μύριζε καθόλου, όχι ότι ο Ρέμπους θα μπορούσε να το καταλάβει. Το πρώτο πράγμα που είδε από τον Τζοζεφ Μπλέι ήταν μια τούφα μαλλιά και από κάτω το κρανίο. Είχαν φέρει το καινούργιο φέρετρο από την κλούβα του φορτηγού. Κανείς δεν είχε έρθει εδώ για να χάσει την ώρα του. Ο Μπλέι φορούσε ένα σκούρο κοστούμι. Ο Ρέμπους δεν ήξερε τι περίμενε από την εκταφή: ίσως σκουλήκια να βγαίνουν από τις κόγχες των ματιών ή τη δυσοσμία της αποσύνθεσης. Προετοιμαζόταν όλο το πρωί, παραλείποντας το πρωινό και το μεσημεριανό γεύμα, ώστε να μην υπάρχει τίποτα που θα μπορούσε να ξεράσει. Αλλά το μόνο που έβλεπε τώρα ήταν ένας σκελετός μέσα σε ένα φτηνό κοστούμι, που έμοιαζε σαν να ήταν μέρος μιας φάρσας από κάποιον φοιτητή της ιατρικής.

«Σπέρα, Τζο» είπε ο Γκίλμoure με έναν μικρό χαιρετισμό.

Ύστερα από λίγα λεπτά οι εργάτες ήταν έτοιμοι να σηκώσουν το πτώμα. Το παντελόνι και το σακάκι του Μπλέι έμοιαζε σαν να είχαν κολλήσει στο χώμα από κάτω τους αλλά τελικά ξεκόλλησαν. Δεν συμπεριφέρθηκαν στη σορό με ιδιαίτερο σεβασμό αλλά ούτε και με ασέβεια. Ο νεκρός ήταν μια δουλειά που έπρεπε να γίνει σβέλτα και αποτελεσματικά πριν πεθάνουν απ' το κρύο οι ζωντανοί.

«Τι είναι αυτό;» ρώτησε ο Ρέμπους δείχνοντας με το κεφάλι προς τον λάκκο.

Ο Γκίλμουρ έκλεισε λίγο τα μάτια, μπήκε μέσα, έσκυψε και ανέσυρε ένα ρολόι τσέπης με αλυσίδα.

«Μάλλον το είχε στην τσέπη του» είπε και έδωσε το ελεύθερο χέρι του στον Ρέμπους για να τον βοηθήσει να βγει από τον λάκκο.

Είχαν ήδη κλείσει το καπάκι στο καινούργιο φέρετρο και το έβαζαν στο φορτηγάκι.

«Πού θα καταλήξει;» ρώτησε ο Ρέμπους.

Ο Γκίλμουρ σήκωσε τους ώμους.

«Όχι κάπου χειρότερα αποδώ» ήταν η απάντησή του ενώ αντιγύριζε τη μελαγχολική ματιά που του έριξε ένας κατάδικος από ένα παράθυρο του δεύτερου ορόφου.

«Δεν μπορώ να διαφωνήσω» είπε ο Ρέμπους.

Είχαν βάλει πάλι μπρος τη μηχανή του εκσκαφέα. Υπήρχε ένας λάκκος που έπρεπε να κλείσει.

Σε μια παμπ κοντά στον σταθμό τρένων Χέιμαρκετ ο Γκίλμουρ παρήγγειλε ιρλανδέζικους καφέδες. Ο καφές ήταν στιγμιαίος και η κρέμα γάλακτος μακράς διαρκείας, αλλά ένα εξτρά σφηνάκι «Πέρδικας» σε κάθε κούπα θα την έκανε τη δουλειά. Δεν υπήρχε φωτιά, ενώ οι σωλήνες του καλοριφέρ σφύριζαν κάτω από τα καθίσματα στον πάγκο, κι έτσι κάθισαν πλάι πλάι και άρχισαν να ρουφούν με θόρυβο τον καφέ τους. Ο Ρέμπους είχε ανάψει τσιγάρο και ένιωθε το πρόσωπό του ολόκληρο να μυρμηγκιάζει καθώς είχε αρχίσει να ξεπαγώνει.

«Θύμισέ μου» είπε τελικά. «Τι διάολο έγινε μόλις τώρα;»

«Έτσι το έκαναν τα παλιά χρόνια» απάντησε ο Γκίλμουρ. «Όταν

σε κρέμαγαν, σε έχωναν σε τάφο μέσα στον χώρο της φυλακής. Ο Τζόζεφ Μπλέι σκότωσε κάποιον που του χρωστούσε χρήματα. Πήγε στο σπίτι του και τον μαχαίρωσε. Κρίθηκε ένοχος και τον έστειλαν στην κρεμάλα».

«Και αυτό έγινε το '63;»

Ο Γκίλμουρ ένευσε:

«Πριν από είκοσι χρόνια. Ο Τσάρλι Κρούκσανκ ήταν επικεφαλής στην υπόθεση. Έχει πεθάνει κι αυτός – καρδιακή προσβολή πριν από δύο χρόνια».

«Τον έχω ακουστά».

«Με δίδαξε όλα όσα ξέρω. Ο άνθρωπος αυτός ήταν θρύλος στην Αστυνομία του Εδιμβούργου».

«Είχε παρευρεθεί στην εκτέλεση;»

Ο Γκίλμουρ ένευσε ξανά:

«Πάντα πήγαινε. Όταν μιλούσε γι' αυτούς καταλάβαινες ότι πίστευε πως ήταν μεγάλο λάθος που τους καθαρίζαμε. Ούτε πίστευε ότι αποτελούσε φόβητρο. Δεν έχω γνωρίσει πολλούς φονιάδες που σταμάτησαν για να αναλογιστούν τις συνέπειες πριν σκοτώσουν».

«Άρα γι' αυτόν αυτό ήταν; Κάτι σαν εκδίκηση;»

«Πάντως τους σταματούσε από τα μπλεξίματα, έτσι δεν είναι; Και γλίτωνε και όλους εμάς από το κόστος συντήρησής τους στη στενή».

«Υποθέτω».

Ο Γκίλμουρ άδειασε το ποτήρι του και είπε στον Ρέμπους ότι ήταν η σειρά του.

«Μία απ' τα ίδια;»

«Αμέ, αλλά χωρίς τον καφέ και την κρέμα» αποκρίθηκε ο Γκίλμουρ κλείνοντάς του το μάτι.

Όταν επέστρεψε από το μπαρ με τα ουίσκι, ο Ρέμπους είδε ότι ο Γκίλμουρ έπαιζε με το ρολόι τσέπης προσπαθώντας να το ανοίξει διά της βίας.

«Νόμιζα ότι το παρέδωσες» σχολίασε ο Ρέμπους.

«Λες να του λείψει;»

«Δεν έχει σημασία...»

«Για όνομα, Τζον, δεν είναι να πεις ότι έχει κάποια αξία. Η κάσα του μοιάζει τσίγκινη. Ορίστε, δες κι εσύ».

Έδωσε το ρολόι στον Ρέμπους και πήγε να ζητήσει ένα μαχαίρι από τον μπάρμαν. Το ρολόι ήταν πολύ ελαφρύ και δεν είχε κανένα σχέδιο απ' όσο μπορούσε να δει ο Ρέμπους. Προσπάθησε να το ανοίξει με το νύχι του αντίχειρά του χωρίς επιτυχία. Στο μεταξύ ο μπάρμαν είχε δώσει ένα μικρό κατσαβίδι. Ο Γκίλμουρ ξαναπήρε το ρολόι και τελικά το άνοιξε. Το γυαλί ήταν θαμπό και το καντράν είχε ξεθωριάσει και είχε χαλάσει από την υγρασία. Οι δείκτες είχαν σταματήσει στις έξι και τέταρτο.

«Δεν έχει αφιέρωση» είπε ο Γκίλμουρ.

«Πρέπει όμως να ήταν συναισθηματικής αξίας τουλάχιστον» απάντησε ο Ρέμπους. «Για να θαφτεί μαζί του. Ίσως ήταν του πατέρα του ή του παππού του».

Ο Γκίλμουρ έτριψε το γυαλί με τον αντίχειρά του αναποδογυρίζοντας το ρολόι στο χέρι του. Κατόπιν άρχισε πάλι να ασχολείται με το κατσαβίδι, μέχρι που ο μηχανισμός ξεκόλλησε από τη θήκη του. Επάνω του ήταν κολλημένο ένα ορθογώνιο κομμάτι από χαρτόνι μήκους δυόμισι εκατοστών. Στην προσπάθειά τους να ανοίξουν το ρολόι είχε σκιστεί, κολλώντας και στον μηχανισμό του ρολογιού και στο εσωτερικό της θήκης. Αν ήταν κάτι γραμμένο επάνω του, οι λέξεις είχαν σβηστεί εδώ και καιρό.

«Τι λες;» ρώτησε ο Γκίλμουρ.

«Υπάρχει κάτι που μου διαφεύγει, Στέφαν;» ρώτησε με τη σειρά του ο Ρέμπους.

«Εσύ είσαι ο ντετέκτιβ, Τζον» είπε ο Γκίλμουρ ακουμπώντας το ρολόι στο τραπέζι ανάμεσά τους. «Εσύ πες μου».

Όλη την υπόλοιπη εβδομάδα το ρολόι βρισκόταν πάνω στο γραφείο του Γκίλμουρ στο αστυνομικό τμήμα του Σάμερχολ. Το παλιό κτίριο έδειχνε ότι μπορεί να μην την έβγαζε μέχρι την άνοιξη. Δύο παράθυρα στο γραφείο της Δίωξης δεν έκλειναν καλά και είχαν βουλώσει τα κενά με κομμάτια από εφημερίδες. Ένας υδροσωλήνας χωρίς θερμομόνωση που βρισκόταν στην οροφή είχε σπάσει πριν από δεκαπέντε μέρες, γκρεμίζοντας ένα κομμάτι από το ταβάνι σε μια αποθήκη. Ο Ρέμπους είχε μόλις ενάμιση μήνα που είχε τοποθετηθεί στο Σάμερχολ, η ατμόσφαιρα του χώρου όμως είχε ήδη καταφέρει να φτάσει μέχρι το μεδούλι του. Ένιωθε ότι οι νέοι του συνάδελφοι τον περνούσαν ακόμη από τεστ και ότι με κάποιο τρόπο το ρολόι ήταν μέρος της δοκιμασίας. Ο αρχιφύλακας Ντοντ Μπλάνταϊρ είχε προσφερθεί να πάει το ρολόι σε έναν γνωστό του ωρολογοποιό να το κοιτάξει, αλλά ο Γκίλμουρ είχε κουνήσει το κεφάλι αρνητικά. Η εφημερίδα *Scotsman* είχε μια φωτογραφία μια μέρα που έδειχνε τις οικοδομικές εργασίες στις Φυλακές Σόχτον. Έχτιζαν καινούργια εργαστήρια – αυτός ήταν ο λόγος εκταφής του Τζόζεφ Μπλέι. Ο Ρέμπους δεν είχε καταλάβει ακόμη γιατί τον είχε πάρει μαζί του εκεί – ή γιατί και ο ίδιος ο Γκίλμουρ είχε νιώσει την ανάγκη να είναι παρών. Είχε μπει στο σώμα το '65, δύο χρόνια μετά την εκτέλεση του Μπλέι. Όταν ο Ρέμπους έμεινε μόνος στο γραφείο με τον Ντοντ Μπλάνταϊρ, τον ρώτησε αν γνώριζε τον Τσάρλι Κρούκσανκ.

«Πώς, αμέ» είπε ο Μπλάνταϊρ κρυφογελώντας. «Ο Τσάρλι ήταν το κάτι άλλο».

«Φαίνεται πως είχε τον Στέφαν υπό την προστασία του».

Ο Μπλάνταϊρ έγνεψε.

«Ήταν πολύ κοντά» συμφώνησε. «Απ' την άλλη, ο Τσάρλι ήταν απ' αυτούς που δεν θες να είναι εναντίον σου».

«Δούλεψε στο Σάμερχολ;»

Ο Μπλάνταϊρ κούνησε το κεφάλι του:

«Στο Λιθ – εκεί ήταν η πρώτη απόσπασή του Στέφαν. Οι δυο τους πήγαιναν σε αγώνες των Χαρτς. Και το περίεργο είναι ότι ο Στέφαν μεγαλώνοντας ήταν οπαδός των Χιμψ. Δεν θα παραδεχόταν ποτέ όμως κάτι τέτοιο στον Τσάρλι. Έπρεπε να σφίγγει τα δόντια και να πανηγυρίζει όποτε έμπαινε γκολ».

«Αν το ανακάλυπτε ο Κρούκσανκ, θα χαλούσαν οι σχέσεις τους;»

«Έχεις σκοπό να γράψεις τη βιογραφία του Στέφαν, Τζον; Τι τρέχει με όλες αυτές τις ερωτήσεις;»

«Απλή περιέργεια».

«Τολμώ να πω ότι η περιέργεια είναι επικίνδυνο χαρακτηριστικό στη Δίωξη. Καλά θα κάνεις να την αποβάλεις».

Υπήρχε μια αιχμή στον τόνο του Μπλάνταϊρ. Όλο το απόγευμα ο Ρέμπους ένιωθε τα μάτια του διαρκώς επάνω του και η ατμόσφαιρα χαλάρωσε μόνο όταν, στις πέντε και τέταρτο, ο Γκίλμουρ ανακοίνωσε ότι άκουγε τη σειρήνα του μπαρ της περιοχής να τους καλεί. Καθώς η ομάδα έφευγε από το Σάμερχολ ο Ρέμπους συνειδητοποίησε ότι είχε ξεχάσει το κουπόνι για το βρετανικό στοίχημα ποδοσφαίρου στο γραφείο.

«Θα σας προλάβω» είπε.

Το κουπόνι ήταν στο συρτάρι του γραφείου του, συμπληρωμέ-

νο και έτοιμο να το καταθέσει στην παμπ. Αναρωτιόταν συχνά τι θα έκανε αν κέρδιζε ποτέ το τζακπότ. Θα αποσυρόταν κάπου με πιο θερμό κλίμα; Αμφέβαλλε για το κατά πόσο η γυναίκα του θα ήθελε να αφήσει τη δουλειά της. Ούτε κι αυτός όμως θα ήθελε. Σταμάτησε στο γραφείο του Γκίλμουρ, πήρε το ρολόι και το έπαιξε στο χέρι του ενώ η αλυσίδα κουνιόταν. Τώρα ήταν πιο εύκολο να το ανοίξει, και όταν το έκανε ο μηχανισμός γλίστρησε στην παλάμη του. Και πάλι όμως δεν ήταν έτοιμο να του αποκαλύψει τα μυστικά του.

«Το '63;» είπε ο υπάλληλος. «Αυτό μετράει ως πρόσφατη ιστορία».

Φαλακρός και κάτωχρος, φορούσε λιγδιασμένα κοκάλινα γυαλιά. Η αποθήκη στο Γκράντον ήταν τσιφλίκι του και ήταν προφανές ότι γνώριζε κάθε σπιθαμή της.

«Πόσο πίσω πάνε τα αρχεία;» ρώτησε ο Ρέμπους.

«Έχω κάποια από τη δεκαετία του 1940 – αλλά δεν είναι ολοκληρωμένα».

«Ακούγεσαι απογοητευμένος».

Ο άντρας τον κοίταξε εξεταστικά και μετά του έδειξε με το χέρι ένα γραφείο:

«Μπορείς να περιμένεις εδώ μέχρι να φέρω ό,τι χρειάζεσαι».

«Ευχαριστώ».

Ο Ρέμπους κάθισε και βλέποντας ένα τασάκι αποφάσισε να ανάψει τσιγάρο. Ήταν εννιά το πρωί και είχε ενημερώσει το γραφείο του ότι είχε ραντεβού στον οδοντίατρο. Περνώντας τη γλώσσα πάνω από τα δόντια του συνειδητοποίησε ότι θα έπρεπε στ' αλήθεια να κλείσει ένα ραντεβού, εφόσον είχε ακυρώσει το τελευταίο. Σε πέντε λεπτά ο υπάλληλος επέστρεψε. Άφησε έναν φάκελο

αρχαιοθέτησης μπροστά στον Ρέμπους και έβγαλε από την τσέπη του ένα σημειωματάριο.

«Πρέπει να γράψω τα στοιχεία σου» είπε. «Αστυνομική ταυτότητα, παρακαλώ».

Ο Ρέμπους του την έδωσε και παρακολουθούσε καθώς ο άντρας περνούσε τα στοιχεία του σε μια κόλλα χαρτί.

«Το κάνετε πάντα αυτό;» ρώτησε.

«Είναι σημαντικό να κρατάμε αρχείο».

«Ζήτησε κανείς άλλος αυτόν τον φάκελο πρόσφατα;»

Ο υπάλληλος του χάρισε ένα αχνό χαμόγελο:

«Αναρωτιόμουν αν θα το έπαιρνες χαμπάρι».

«Λέω πως ήταν κάποιος επιθεωρητής ονόματι Γκίλμουρ».

Ο υπάλληλος έγνεψε:

«Μόλις πριν από τρεις εβδομάδες. Ο κρεμασμένος μας έγινε πολύ δημοφιλής ξαφνικά...»

Ο Φρέιζερ Σπενς ήταν μόνος στο γραφείο όταν ο Ρέμπους επέστρεψε στο Σάμερχολ.

«Πρέπει να ήταν δύσκολη διαδικασία» είπε.

«Τι εννοείς;»

Ο Σπενς χτύπησε με το δάχτυλο το μάγουλό του:

«Ο οδοντίατρος. Εγώ συνήθως τελειώνω στο μισάωρο».

«Επειδή εσύ βουρτσίζεις τα δόντια σου».

«Δύο φορές την ημέρα» επιβεβαίωσε ο Σπενς.

«Παρεμπιπτόντως, πώς είναι η μηχανή σου;»

Ο Σπενς είχε πέσει με τη μηχανή το προηγούμενο Σαββατοκύριακο.

«Το συνεργείο λέει ότι θα πάρει μια βδομάδα πάνω κάτω».

«Πρέπει να είσαι πιο προσεχτικός με τη μηχανή».

Ο Σπενς σήκωσε απλώς τους ώμους:

«Έπρεπε σε χυμένα λάδια. Θα μπορούσε να έχει συμβεί στον
οποιονδήποτε».

«Και πάλι, να γλιστράς κατά μήκος του δρόμου με την πλάτη με
ογδόντα χιλιόμετρα την ώρα – το πήρες το μάθημά σου;»

«Με γλίτωσαν τα δερμάτινά μου».

«Το ίδιο κάνει».

Ο Ρέμπους σταμάτησε και έριξε μια ματιά στο γραφείο.

«Πού είναι οι άλλοι;» ρώτησε.

«Πήγαν να συναντήσουν ένα από τα καρφιά του Στέφαν. Μπο-
ρεί να ξέρει κάτι για τη ληστεία σε εκείνο το κοσμηματοπωλείο
στην Τζορτζ Στριτ».

«Και η ελάχιστη πρόοδος είναι ευπρόσδεκτη».

«Οπωσδήποτε».

Ο Ρέμπους στεκόταν δίπλα στο γραφείο του Γκίλμουρ. Το ρολόι
δεν βρισκόταν πια εκεί, έτσι άνοιξε το συρτάρι. Ήταν πάνω σε μια
στοίβα από κουπόνια στοιχημάτων. Ο Ρέμπους το πήρε και το έβα-
λε στην τσέπη του.

«Ξαναφεύγω» είπε στον Σπενς.

«Τι να πω στον Στέφαν όταν επιστρέψει;»

«Πες του ότι δεν είναι ο μοναδικός μπάτσος στην πόλη που πρέ-
πει να κάνει χατίρια στους ρουφιάνους του».

«Σε ποια παμπ θα σε βρει, αν σε χρειαστεί;»

Ο Ρέμπους έφερε το δάχτυλο στα χείλη του και του έκλεισε το
μάτι.

«Τι έχεις κατά νου, Τζον;»

Είχε αρχίσει να σουρουπώνει. Σε ένα παγκάκι δίπλα στο Μπρούντσφιλντ Λινκς. Ο Ρέμπους είχε είκοσι λεπτά που περίμενε να εμφανιστεί ο Στέφαν Γκίλμουντ. Ο Γκίλμουντ κάθισε, τα χέρια στις τσέπες του παλτού του, τα πόδια ανοιχτά. Ο Ρέμπους μόλις είχε σβήσει με το τακούνι του ένα τσιγάρο και αντιστεκόταν στην επιθυμία να ανάψει ακόμα ένα.

«Δεν είμαι στο Σάμερχολ όσο καιρό είστε όλοι οι άλλοι» άρχισε ο Ρέμπους.

«Και πάλι όμως είσαι ένας από τους Αγίους».

«Δεν έχει σημασία, αναρωτιέμαι διαρκώς αν είμαι ακόμη υπό επιτήρηση».

Ο Ρέμπους άπλωσε το χέρι του, μαζί με το ρολόι, προς τη μεριά του Γκίλμουντ.

«Το ήξερα ότι το είχες πάρει» είπε το αφεντικό του χαμογελώντας. «Λοιπόν, τι έκανες μ' αυτό;»

«Το πήγα στο εργαστήριο του Εγκληματολογικού. Έχουν μια κάμερα εκεί συνδεδεμένη σε έναν υπολογιστή».

Ο Γκίλμουντ κούνησε αργά το κεφάλι του:

«Δεν είναι απίστευτη η τεχνολογία;»

«Γίνεται όλο και καλύτερη» συμφώνησε ο Ρέμπους. «Μερικές φορές όμως λειτουργούν και οι παλιές μέθοδοι. Το όνομά σου βρίσκεται στη λίστα στη μονάδα αποθήκευσης του Γκράντον – πριν από τρεις εβδομάδες πήρες τον φάκελο του Τζόζεφ Μπλέι. Αφού έσκασε η είδηση ότι η σορός του θα έπρεπε να μετακινηθεί».

«Αλήθεια είναι».

«Δουλειά του μέντορά σου;»

Ο Γκίλμουντ κοίταζε μακριά, προς τα γήπεδα του γκολφ. Τα φώτα των δρόμων ήταν αναμμένα και από την ακτή έπεφτε πούσι.

«Ο Τσάρλι Κρούκσανκ μου είχε πει να προσέχω τον Μπλέι. Τότε δεν είχα ιδέα τι εννοούσε – ο Μπλέι είχε πεθάνει πολύ καιρό πριν».

«Αλλά κράτησες τον λόγο σου».

«Τον κρατάω συνήθως».

«Περίμενες ότι θα υπήρχε κάτι στο φέρετρό;»

Ο Γκίλμουρ σήκωσε τους ώμους:

«Πραγματικά δεν είχα ιδέα. Η μελέτη των πρακτικών της υπόθεσης δεν μου έδωσε κανένα στοιχείο».

«Μέχρι τη στιγμή που έγινε η εκταφή» είπε ο Ρέμπους.

Ο Γκίλμουρ μισογύρισε προς τη μεριά του:

«Άντε λοιπόν, μεγάλε. Η σκηνή σου ανήκει».

«Τα στοιχεία για την ενοχή του Μπλέι ήταν ατεκμηρίωτα. Ναι, ο Τζιμ Τσίβερς του χρωστούσε χρήματα, αλλά δεν ήταν σε καμία περίπτωση ο μοναδικός εχθρός του Τσίβερς. Θα μπορούσες να γεμίσεις την αίθουσα του δικαστηρίου με δαύτους. Τα αποτυπώματα του Μπλέι βρέθηκαν στο σπίτι του θύματος, από την άλλη όμως ήταν τακτικός επισκέπτης, κι έτσι δεν μπορούσαν να θεωρηθούν αδιάσειστες αποδείξεις. Σε αυτά έρχεται να προστεθεί το γεγονός ότι το μαχαίρι δεν βρέθηκε ποτέ και δεν υπήρχαν ίχνη αίματος στα ρούχα και στα παπούτσια του Μπλέι. Η ιστορία που είπε ήταν ότι είχε περάσει το απόγευμα της δολοφονίας στον κινηματογράφο στο Μόρνινγκσαϊντ και ότι είχε δει την ταινία *Ο άνθρωπος που σκότωσε τον Λίμπερτι Βάλανς*. Το πρόβλημα ήταν ότι κανείς δεν μπορούσε να το επαληθεύσει. Το προσωπικό του κινηματογράφου τον ήξερε ως τακτικό θαμώνα αλλά δεν μπορούσε να ξέρει σε ποιες προβολές είχε πάει. Δεν είχε πάει με παρέα ούτε είχε μιλήσει με κανέναν. Αμέσως μετά πήρε το λεωφορείο και πήγε στο σπίτι του, και πάλι όμως κανένας οδηγός δεν παραδέχτηκε ότι τον είχε δει. Ένα

πράγμα όμως που όντως ψάρεψα ήταν ότι ο Μπλέι και το παλιό σου αφεντικό είχαν παρελθόν. Ο Κρούκσανκ είχε προσπαθήσει μερικές φορές να χώσει τον Μπλέι στη στενή, πάντα όμως κάτι του έλειπε».

«Όλοι μας καταλήγουμε να έχουμε τουλάχιστον μια τέτοια περίπτωση».

«Αν μείνουμε αρκετό καιρό στη δουλειά» συμφώνησε ο Ρέμπους.

«Έχεις δεύτερες σκέψεις, Τζον; Θα ήταν κρίμα. Μου φαίνεται ότι εξελίσσεσαι σε καλό επιθεωρητή».

«Που σημαίνει;»

«Που σημαίνει ότι είσαι απ' αυτούς που δεν επαναπαύονται. Ότι είσαι φιλότιμος». Ο Γκίλμουντ έκανε μια παύση. «Και ότι μπορείς να ξεχωρίσεις τους καλούς από τους κακούς».

«Θα μπορούσες να είχες πάει μόνος σου στο Σόχτον. Αυτό θα ήταν το ασφαλές. Αλλά, αντ' αυτού, με πήρες μαζί. Έπρεπε να δεις τι θα έκανα, πώς θα αντιδρούσα».

«Δεν είχα ιδέα ότι θα υπήρχε κάτι άξιο αντίδρασης».

«Αλλά υπήρχε».

Ο Ρέμπους έδειξε με ένα νεύμα το ρολόι τσέπης, που βρισκόταν ακόμη στο χέρι του Γκίλμουντ.

«Είναι απλώς ένα ενθύμιο, Τζον».

«Ένα ενθύμιο με ένα μικρό κομμάτι χαρτόνι κρυμμένο στο εσωτερικό του. Ξέρεις τι μου είπαν στο εργαστήριο του Εγκληματολογικού; Μου είπαν ότι είναι εισιτήριο κινηματογράφου, ένα από εκείνα τα παλιομοδίτικα αποκόμματα που έδιναν. Δεν μπορούν να διακρίνουν τις λεπτομέρειες. Εγώ λέω ότι η ημερομηνία και η ώρα κάποτε θα ήταν ευανάγνωστες, ίσως ακόμα και ο τίτλος της ταινίας».

«Σκέφτεσαι πως ήταν για το *Λίμπερτι Βάλανς*;»

«Φαίνεται να ταιριάζει στην ιστορία. Ένα απειροελάχιστο στοιχείο που θα βοηθούσε να αθωωθεί ο Τζόζεφ Μπλέι. Πιθανώς άδεια-σε τις τσέπες του όταν τον συνέλαβαν και ο Τσάρλι Κρούκσανκ το βούτηξε. Ήξερε πως δεν μπορούσε να αφήσει να το βρουν. Έτσι ο Μπλέι κρίνεται ένοχος και ο Κρούκσανκ είναι παρών όταν τον κρεμάνε. Έχει ακόμη το απόκομμα του εισιτηρίου, και έτσι το κρύβει μέσα στο ρολόι, απλώς επειδή μπορεί. Γι' αυτό χρειαζόταν να έχεις τον νου σου στον Τζόζεφ Μπλέι – επειδή αυτό το απόκομμα μπορούσε να είχε αποδείξει την αθωότητα ενός ανθρώπου. Το αφεντικό σου ευχαριστήθηκε βλέποντας κάποιον να πηγαίνει στην κρεμάλα, ανεξάρτητα αν είχε διαπράξει το έγκλημα ή όχι».

«Δεν μπορούμε να το γνωρίζουμε αυτό, Τζον. Ποιος μπορεί να πει με σιγουριά πώς κατέληξε αυτό το απόκομμα εκεί που βρέθηκε;»

«Παρ' όλα αυτά, ξέρεις ότι έχω δίκιο».

«Καλή τύχη στο να το αποδείξεις».

Ο Ρέμπους κούνησε το κεφάλι του:

«Ξέρουμε και οι δύο ότι δεν μπορώ να το αποδείξω».

«Θέλεις, όμως, να το αποδείξεις; Ξέρεις, το να είσαι αστυνομικός δεν έχει να κάνει μόνο με την ανακάλυψη της αλήθειας – έχει να κάνει και με το να ξέρεις τι να την κάνεις την αλήθεια όταν φτάνεις σ' αυτή. Να αποφασίζεις σύμφωνα με την κρίση σου, μερικές φορές ακόμα και μέσα σε δευτερόλεπτα».

«Ο Κρούκσανκ δεν το έκανε αυτό όμως, έτσι δεν είναι;»

«Μπορεί και να το έκανε. Ξέρει ότι ο Μπλέι είναι ένοχος. Αυτό το εισιτήριο θα μπορούσε να το είχε βρει οπουδήποτε – ο Μπλέι θα μπορούσε να το έχει πάρει από το πεζοδρόμιο ή να το βρήκε στο λεωφορείο. Ο Τσάρλι το απέσυρε από την κυκλοφορία ούτως ώστε να μην μπερδευτούν οι ένορκοι».

«Ήθελε μια απόφαση ενοχής με κάθε κόστος».

«Δεν ήθελε να τη γλιτώσει ένας ένοχος, Τζον. Αυτή είναι η ιστορία».

«Κι εσύ θα έκανες ακριβώς το ίδιο πράγμα, Στέφαν; Αυτό σε δίδαξε ο μέντοράς σου;»

«Αφιέρωσε όλη του τη ζωή στη δουλειά, Τζον, ψυχή τε και σώματι».

Ο Γκίλμουρ σηκώθηκε και στάθηκε μπροστά στον Ρέμπους. Του έτεινε το ρολόι.

«Το θες αυτό;» ρώτησε.

«Να το κάνω τι;»

«Να το πας στις Καταγγελίες, να τους πεις τη δική σου εκδοχή για τα γεγονότα».

«Και τι καλό θα έβγαινε απ' αυτό;»

Ο Ρέμπους κοίταξε το ρολόι, μετά έστρεψε αλλού το βλέμμα και κούνησε το κεφάλι. Ο Γκίλμουρ περίμενε λίγο ακόμα και κατόπιν έχωσε το ρολόι στο παλτό του.

«Αυτοί είμαστε, λοιπόν» είπε και άπλωσε το χέρι του. «Καλώς όρισε στους Αγίους της Σκιώδους Βίβλου, Τζον».

Ύστερα από έναν στιγμιαίο δισταγμό ο Ρέμπους σηκώθηκε και ανταπέδωσε τη χειραψία.

Δεν υπάρχει άλλος επιθεωρητής σαν τον Τζον Ρέμπους. Ευφυής, οξύθυμος και εντελώς απρόβλεπτος· είναι στο στοιχείο του στη σκοτεινή πλευρά του Εδιμβούργου. Αυτό το βιβλίο αποτελεί μια ανασκόπηση της καριέρας του, από τα πρώτα του βήματα έως τη συνταξιοδότησή του. Στις σελίδες του έρχονται στο φως δεκαεπτά άγνωστες, συναρπαστικές υποθέσεις στις οποίες ενεπλάκη ο Ρέμπους.

Όλα όσα θέλατε να μάθετε λοιπόν για τον Τζον Ρέμπους σ' έναν τόμο επιτομή της δράσης του, ο οποίος είναι ταυτόχρονα και η ιδανική εισαγωγή στον κόσμο του επιθεωρητή για όσους δεν τον έχουν γνωρίσει ακόμη.

Απολύτως απαραίτητο για τους φαν του Ρέμπους.

Crime Fiction Lover

Πάντα είναι απόλαυση να διαβάζεις τον Ρέμπους, όσο σκοτεινές κι αν είναι οι υποθέσεις του. Η αφήγηση μεταφέρει σκέρανο το πνεύμα του Εδιμβούργου καθώς και το μεγαλείο της Σκοτίας.

Independent on Sunday

Ο Ίαν Ράνκιν εξακολουθεί να είναι αξεπέραστος. Ο καλύτερος σύγχρονος Βρετανός συγγραφέας αστυνομικής λογοτεχνίας.

The Times

ΤΙΜΗ: 8,80€

ISBN 978-618-03-1829-6

9 786180 318296
ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 81829